

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1966 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1306

ਜੁਲਾਈ. 28, 1967 ਈ

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ (1913 ਦਾ 1)- ਐੱਸ. 15(1) (a) ਚੌਥਾ ਅਤੇ (c) ਚੌਥਾ—'ਹੋਲਡ'—ਦਾ ਮਤਲਬ—
ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਖੋਹਿਆ ਗਿਆ—ਕੀ 'ਹੋਲਡ' ਜ਼ਮੀਨ ਸਮਝੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1913 ਦੀ ਧਾਰਾ 15(1)(a) ਚੌਥੇਲੀ ਅਤੇ (1)(c) ਚੌਥੇ ਵਿੱਚ
'ਹੋਲਡ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ "ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਡਾਇ ਸ਼ਬਦ 'ਹੋਲਡ'
ਇਸ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, "ਹੋਣਾ, ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣਾ, ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣਾ,
ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਭੋਗਣਾ, ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ। . ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਦੀ
ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬੇਦਖਲ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ
ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਕਰੇਤਾ
ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਬੇਦਖਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ. ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਇੱਕ
ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ
ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਗਲਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਲਾਭ
ਲੈਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਮੁਦਈ-ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ
ਜਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਪ੍ਰੀ-
ਐਪਸਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ.

ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਫਜ਼, ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 11 ਅਕਤੂਬਰ, 1966, ਸਬ-ਫਜ਼,
II ਕਲਾਸ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਮਿਤੀ 3/11 ਜੂਨ, 1966 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਲਈ
ਖਸਰਾ ਨੰ: 69/18, 23, 16 ਕਿੱਲੋ ਮਾਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ਾ। ਰੁਪਏ ਦੇ
ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 2,400, ਬੈਂਡ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤਕ ਕੀਮਤ। ਅਤੇ

Balwant Singh, etc., v. Mehar Singh, etc. (Sarkaria, J.)

ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਰਚੇ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ 1/5 ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਰੀ-ਐਪਸਨ ਰਕਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਦੁਆਰਾ 27 ਪੂਰਵ, 1966 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਪੋਜ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੇ.ਐਨ.ਟੀਵ ਆਰਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਚ.ਐਲ.

ਨਿਰਣਾ

ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ.—1966 ਦੀ ਇਹ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1306, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: -

ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ, ਠਾਕਰ ਦਾਸ ਅਤੇ ਤੋਪਨ ਦਾਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਜਗਾ ਰਾਮ ਤੀਰਥ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 116 ਕਨਾਲ 14 ਮਰਲੇ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੂੰ 3 ਜੂਨ, 1964 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ 2,500। 4 ਜੂਨ, 1965 ਨੂੰ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮਸਤਾਨ ਸਿੰਘ, ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਵੈਂਡੀ-ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 5 ਮੁੱਦੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਭੌਤਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਪਾਤਕ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ 11 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਵੈਂਡੀਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੇ ਸਾਉਣੀ, 1964 ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਵ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ, ਉਹ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਲਈ. ਹਾਈਕੋਰਟ ३ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰੀ-ਇਮੇਟਰ, ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਜ਼ਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਗਵਾਹੀ-ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ। ਮੇਹਰ ਸਿਨ ਓ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ 3, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੁੰਦਨ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਸੀ। ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ, ਲੀਜ਼ 'ਤੇ (ਥੀਕਾ) ਲਗਭਗ 13 ਸਾਲ

ਪਰ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ 2 ਸਾਲ ਅਤੇ 1 ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਵੰਡੀਆਂ) ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ 19 ਮਈ, 1966 ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਇਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ 2 ਸਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਗਿਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ 18 ਜਾਂ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਨੂੰ ਡਿਸਪੋਜ਼ਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ। ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਤੀ 3 ਜੂਨ, 1964। ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਨੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। , ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 2, ਅਤੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 1, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਇੱਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਪੌਡੂ ਪੌਡੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਸਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਜਾਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਮਹੀਨਾ, ਸਟੀਕਤਾ ਅਤੇ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸੀ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਮਕਾਲੀ ਫੈਸਲਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 2. ਅਤੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 1. ਸਾਲ 1960-61 ਦੀ ਜਮਾਂਬੰਦੀ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 1, ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਾਬਜ਼ ਸੀ। ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 2, ਸਾਉਣੀ 1961 ਤੋਂ ਹਾੜੀ 1965 ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਉਣੀ, 1964 ਤੱਕ, ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰੀ ਵਾਟਿੰਗ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਉਣੀ, 1964 ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ। ਉਸ ਫਸਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੰਦਰਾਜ਼, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: -

“ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਚੇਤਨ, ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਗਹਿਰ ਮੌਰੂਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਲਗਾਨ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ।”

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 3 ਜੂਨ, 1964 ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਮੁਦਈ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

Balwant Singh, etc., v. Mehar Singh, etc. (Sarkaria, J.)

ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਜੋ ਅੱਗੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਕੀ ਮੁਦਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਗੈਰ-ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਤਿਵਾੜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਚੌਥੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ 'ਹੋਲਡ' ਸ਼ਬਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ; ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੇ (1)(c) ਵਿੱਚ "ਕਿੱਤੇ" ਜਾਂ "ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ੇ" ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਾਇਬ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ - ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਵੀ। ਇਹ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ, ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਗ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, 1962 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 97 ਵਿੱਚ, ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਮੰਜੀ ਰਾਮ (1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਰਮਾ ਜੇ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਮੁਦਈ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰਕ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(1) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹੋਲਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਉਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ. ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖੋਜ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 15 : (1)(c) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕੋ ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ, ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਾ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੈਂਡੀ-ਡਿਪੋਜ਼ਿਟ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 2 ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਉਥਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਮੁਦਈ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਜਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(1) 1967 PLR 608

ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਦਾ ਕੇਸ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜੋ ਸਥਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਿਹਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ. ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਚੌਥੀ ਧਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

15(1) “ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਛੂਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ-

(ਏ) ਚੌਥਾ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ;

(1)(c) ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, -

ਚੌਥਾ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

'ਹੋਲਡ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ' ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, 'ਹੋਲਡ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਆਮ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, 'ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣਾ, ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣਾ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਭੋਗਣਾ, ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ, ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਆਦਿ'। ਪਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਨਿਯਮਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ, ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤ, ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪੈਪਸੂ ਟੈਨੈਂਸੀ ਐਂਡ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਅਤੇ 7-ਏ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ, ' (1) ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ। (2) ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਨਾ। (3) ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ

ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰਿਵਾਜ। (4) ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਆਰੰਭ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਸੀ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। (6) ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਕਾਬਜ਼ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। (7) ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕੋਲ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਵਿੱਚ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬੇਦਖਲ ਕਰਕੇ, ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਾ ਕਰੇ ਜੋ ਉਸਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਦਖਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਗਲਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ-ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ ਤੱਕ। ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ।

ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚੌਥੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਕਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਵਾਹਿਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਟਿਲਰ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤੈਅ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਾਂਗਾ। ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਏਨੀਅਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Balwant Singh, etc. , Mehar Singh, etc. (Sarka™, J.)

36
5

गुलजेश